

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 19-08-36865 וולנסקי נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופטת רויטל באום

מבקש אדם וולנסקי

נגד

משיבה מדינת ישראל – רשות המסים
אגף המכס ומע"מ חיפה

פסק דין

1
2 לפני תביעה לפסק דין הצהרתי לפיו חובו הנטען של המבקש למשיבה בגין מס קנייה ומע"מ –
3 התיישן, ועל כן המשיבה אינה זכאית לפעול לגבייתו.
4

5 1. הרקע

6
7 1.1 בשנת 2011 רכש המבקש (יחד עם אדם נוסף) ספינה, בהתאם ל'הזמנה והסכם
8 רכישת ספינה מס: 110' (נספח ו לבקשה, להלן – "הסכם הרכישה").
9

10 1.2 בהתאם לאמור בהסכם הרכישה, מחיר הספינה - 130,000 ש"ח "אינם כוללים
11 מיסים ומע"מ" (ההדגשה במקור).
12

13 1.3 המבקש רשם את הספינה על שמו (וע"ש האדם הנוסף) במשרד התחבורה
14 בספטמבר 2011 (נספח ו לבקשה), ולדבריו ממועד זה עוגנת הספינה במרינה
15 בארץ (סעי' 4 לתצהיר המבקש שצורף לבקשה).
16

17 1.4 אין חולק, כי המבקש לא הגיש הצהרה לרשות המסים בגין הספינה (בהתאם
18 לחובתו עפ"י הוראת סעי' 62 לפקודת המכס), לטענתו מאחר ולא התבקש
19 להגיש (חקירתו לפניי ביום 19.2.20 בעמ' 3 ש' 19-20).
20

21 1.5 כן אין חולק, כי מאז שנכנסה הספינה לראשונה לישראל בדרך הים בשנת 2011
22 היא יצאה ונכנסה לישראל מספר פעמים (סעי' 7 לתגובת המשיבה).
23

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 19-08-36865 וולנסקי נ' מדינת ישראל

- 1 כאשר המבקש רכש את הספינה בשנת 2011 חל על תשלומה מע"מ בלבד 1.6
2 בהתאם לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (סעי' 2 ו-26א) לחוק מע"מ),
3 ובהתאם לצו תעריף המכס והפטורים ממס קניה על טובין, התשע"ב-2012 –
4 החל משנת 2013 מחויב יבואן הספינה (המבקש) גם בתשלום מס קניה בשיעור
5 15%.
- 6
7 בהתאם לאמור בסעי' 40 לתגובת המשיבה – 1.7
8
- 9 "סמוך לתחילת שנת 2017, לאחר בחינה ארוכה שערכה ועדה בנושא
10 זה, הוחלט מטעמים שונים שעיקרם בקשיי גבייה, אכיפה ופיקוח,
11 להסתייע בסעי' 40 לפקודת הנמלים [נוסח חדש], תשל"א-1971",
12
- 13 המקנה למנהל נמל סמכות שלא לאפשר יציאת כלי שיט מישראל, אלא אם
14 שוכנע כי שולמו כל המיסים בגינו.
15 בנוגע לאותם קשיי גבייה, אישר אף המבקש בחקירתו לפניי, כי –
16
- 17 "ש. אתה יודע שאם אתה מביא משהו שאתה חייב לדווח עליו אתה
18 חייב לעבור במסלול האדום ולדווח עליו.
19 ת. נכון. זה כשאני מגיע בטיסה. אבל כשאני מגיע בים לא רואים
20 מסלול ירוק או מסלול אדום כי אין בים מסלולים"
21 (עמ' 3 ש' 25-28).
22
- 23 אין חולק, כי בספטמבר 2016 הייתה הכניסה האחרונה של הספינה לישראל 1.8
24 לפני תחילת יישום הסמכויות הנ"ל (סעי' 3 להודעת המשיבה מיום 26.1.20
25 במענה לשאלותיי בדיון מיום 24.11.29).
26
- 27 יחד עם זאת, רק ביום 7.7.19 פנתה המשיבה למבקש, בדרישה לתשלום מס 1.9
28 קניה ומע"מ בסכום של 92,090 ש"ח עבור הספינה (נספח ה לבקשה).
29
- 30 המבקש לא הכחיש בתביעתו כי קיים חיוב במס קניה ובמע"מ על ספינתו, אך טוען כי
31 ביחס אליו – חיוב זה התיישן, ומכאן ההליך.
32
33
34
35

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 19-08-36865 וולנסקי נ' מדינת ישראל

1		החליף	2.
2			
3	ביום 18.8.19 הגיש המבקש את התביעה דן יחד עם בקשה לעיכוב הליכי	2.1	
4	גביית המסים ממנו מחמת התיישנות.		
5			
6	בקשת המבקש לעיכוב הליכים נדחתה על ידי בהחלטה מאותו יום. ביום		
7	21.8.19 הגיש המבקש בקשה נוספת לעיכוב הליכי גבייה בה טען טעמים שונים		
8	המצדיקים לטעמו את עיכוב ההליכים, אך גם זו נדחתה על ידי בהחלטה		
9	מאותו יום.		
10			
11	ביום 22.8.19 הגיש המבקש שלישית לעיכוב הליכים, ובהחלטתי מאותו יום		
12	הוריתי על עיכוב הליכי הגבייה, אף הוריתי על קבלת תגובת המשיבה.		
13			
14	ביום 9.9.19 הגישה המשיבה תגובתה לבקשה לסעד זמני, למבקש ניתנה זכות	2.2	
15	תשובה ונקבע על ידי דיון במעמד הצדדים ליום 10.10.19, אשר נדחה לבקשת		
16	המבקש ליום 24.11.19.		
17			
18	בתשובת המבקש מיום 10.10.19 העלה המבקש טענות חדשות, שלא בא זכרון		
19	בבקשתו או בתביעתו, ובהיותן הרחבת חזית אסורה אין בדעתי להתייחס		
20	אליהן.		
21	יתרה על כן, ונוכח ההסכמה הדיונית אליה הגיעו הצדדים בדיון שהתקיים		
22	ביום 19.2.20, אין המסגרת הדיונית המוסכמת והמצומצמת מאפשרת דיון		
23	בטענות העובדתיות הנוספות (לרבות טענות שהועלו בסיכומיו של המבקש		
24	ביחס להטלת במס על הספינה, טענות עובדתיות הסותרות את הודאתו		
25	הראשונית בכתב התביעה).		
26			
27	לדיון שהתקיים ביום 24.11.19 התייצב ב"כ המשיבה, לאחר שב"כ המבקש	2.3	
28	הגישה בקשה לדחייתו (בקשה שלא הועברה לעיוני, כמפורט בפרוטוקול		
29	הדיון), ובסיומו הוריתי למשיבה להגיש הבהרות נוספות למספר שאלות.		
30			
31	תשובות המשיבה לשאלותיי הוגשו ביום 26.1.20.		
32			

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 36865-08-19 וולנסקי נ' מדינת ישראל

- 1 ביום 19.2.20 התקיים לפניי דיון במעמד הצדדים, במסגרתו הוסכם כי לאחר
2 שמיעת המצהירים והגשת סיכומים בכתב ניתן יהיה לתת פסק דין בהליך
3 כולו.
4
5 המבקש ונציג המשיבה נחקרו לפניי, וסיכומי הצדדים הוגשו.
6
7 טענת המבקש .3
8
9 לטענת המבקש, משרכש את הספינה והביאה לישראל בספטמבר 2011,
10 הדרישה לחיובו במע"מ או במס קנייה מיום 7.7.19, בחלוף כמעט שמונה שנים
11 מאז הבאת הספינה לראשונה לישראל – התיישנה.
12
13 בנוגע לחיוב במס קניה, מבקש המבקש להסתמך על הגדרת 'התקופה הקובעת'
14 בסעי' 1 לחוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), התשכ"ח-1968,
15 לפיה התקופה הקובעת לחיוב במס קניה (המוגדר כ'מס עקיף' באותו סעיף)
16 שלא שולם (הגדרת 'חסר' באותו סעיף) של טובין שיובאו היא **חמש שנים**
17 **מיום שבו התהווה החסר**.
18
19 לא מצאתי טיעון דומה ביחס לחובת המבקש בתשלום מע"מ עבור הספינה,
20 מלבד טענתו הכללית כי סבר שהסכום המשולם על ידו עבור רכישת הספינה
21 כולל מע"מ.
22
23 אומר כבר כעת, כי לא ברור כיצד יכול המבקש לטעון טענה כזו כאשר בהסכם
24 שהוא צירף לרכישת הספינה (נספח ו לבקשתו) נרשם מפורשות ואף במודגש
25 כי הסכום עבור הספינה אינו כולל מסים ומע"מ.
26
27 מכאן, שטענת המבקש ביחס לחיובו במע"מ דינו דחייה כבר כעת.
28
29 לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על צרופותיהם, שמעתי את חקירות המצהירים .4
30 וקראתי את סיכומי הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל באופן חלקי
31 ומצומצם ביותר, וזאת ביחס לחיוב הריבית בלבד בו חויב המבקש עבור התקופה
32 שמיום 3.9.16 ועד ליום 7.7.19 (סעי' 3 להודעת המשיבה מיום 26.1.20).

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 19-08-36865 וולנסקי נ' מדינת ישראל

- 1 אני סבורה כי לא היה מקום לחיובו של המבקש בחיובי ריבית, אלא בהפרשי הצמדה
2 בלבד עבור תקופה זו, ואסביר בהמשך טעמי.
3
4 כן אני סבורה כי חיובו של המבקש במסים (מע"מ ומס קניה) נעשה כדין ולא התיישן,
5 ואף בעניין זה אבהיר טעמי כעת.
6
7 החיוב במס .5
8
9 5.1 כפי שציינתי לעיל, למבקש אין כל טעם מדוע לא שילם מע"מ עבור הספינה
10 שייבא בספטמבר 2011.
11
12 5.2 אשר לחיובו במס קנייה, אני סבורה כי החיוב הוטל כדין הן מחמת אי הגשת
13 הצהרה בידי המבקש והן מאחר ושוכנעתי כי כל כניסה לישראל מהווה אירוע
14 מס חדש ונפרד.
15
16 5.3 כפי שצוין לעיל, אין חולק שהמבקש לא הגיש הצהרה לרשות המסים על ייבוא
17 הספינה לישראל בשנת 2011.
18
19 5.3.1 טענתו של המבקש לפניי כי "לא התבקש" לעשות כן, לאו טענה היא;
20 החיוב במס הוא חיוב עפ"י דין, וחזקה על אדם כי הוא יודע את הדין,
21 למצער – עושה לבירורו, ככל שאינו בקיא בו.
22
23 הדברים לטעמי נכונים שבעתיים שעה שעסקינן בתשלום מס, שנועד –
24 בסופו של דבר - לתועלת הציבור כולו, ועל כן הוא בגדר כספי ציבור.
25
26 5.3.2 המבקש הודה בחקירתו לפניי כי הייתה התרגשות גדולה עת רכש את
27 הספינה (עמ' 4 ש' 24), ואני מאמינה לו; אירוע רכישת ספינה הוא
28 אמנם אירוע מרגש ביותר.
29
30 המבקש אישר שמחמת התרגשותו זו, לא התעמק במיוחד בהוראות
31 ההסכם על פיו רכש את הספינה. אין למבקש, למרבה הצער, להלין
32 אלא על עצמו בעניין זה.

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 36865-08-19 וולנסקי נ' מדינת ישראל

- 1
- 2 5.3.3 רכישתה של ספינה והבאתה לארץ מחו"ל אינו מעשה יומיומי או עניין
- 3 של מה בכך, והיה על המבקש לקרוא, לבדוק ולדרוש בכל החובות
- 4 המוטלות עליו בהקשר זה, לרבות החובות בתשלום מסים.
- 5
- 6 אין לי ספק, כי בטרם השיט המבקש את הספינה בפעם הראשונה
- 7 קרא, בדק ודרש ביחס לכל החובות המוטלות עליו כמשיט ספינה;
- 8 התרשמותי הבלתי אמצעי מהמבקש הייתה כי הוא אדם מיושב
- 9 בדעתו, ישר והגון, הנוהג באחריות בענייניו.
- 10
- 11 5.3.4 משלא הגיש המבקש הצהרה כדיון, לא יכולה הייתה רשות המסים
- 12 לדעת, בזמן אמת ואף שנים לאחר מכן, כי יובא טובין לישראל או כי
- 13 התרחש אירוע מס.
- 14
- 15 5.3.5 מטעם זה, אני סבורה שעל המבקש לשלם את מס הקנייה, שאם לא
- 16 כן – יעודד הדבר הסתרת ייבוא טובין לישראל בידי יבואנים, בדמות
- 17 מתן "פרס" לאלה שאינם מגישים הצהרה, ממתנינים "בשקט" לחלוף
- 18 הזמן, ואז טוענים כי החיוב "התיישן".
- 19
- 20 5.3.6 תמיכה במסקנה זו מצאתי בהוראת סעי' 2(ב) לחוק מסים עקיפים
- 21 הקובע סמכותו של המנהל לחייב נישום בתשלום חסר אף לאחר
- 22 התקופה הקובעת, אם מצא המנהל כי החסר נבע מחמת שהנישום לא
- 23 מסר ידיעה שהיה חייב למסרה ולא הוכיח כי פעל בתום לב (ס"ק 1) או
- 24 בנסיבות בהן הנישום צריך היה לדעת על קיומו של החסר (ס"ק 2).
- 25
- 26 5.3.7 בהסכם רכישת הספינה דגן נרשם מפורשות, כי המחיר אינו כולל
- 27 מע"מ ומסים; מכאן שהמבקש ידע, למצער – צריך היה לדעת, כי קיים
- 28 חיוב במע"מ ובמסים, והיה עליו – כל עוד הוא הבעלים של הספינה,
- 29 להוסיף ולברר האם שילם את כל המסים המגיעים ממנו בגינה.
- 30
- 31 5.4 מעבר לכך, החיוב דגן לא התיישן, משלא חלפו חמש שנים מאז שנוצר אירוע
- 32 מס, קרי: כניסתה האחרונה של הספינה לישראל.

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 19-08-36865 וולנסקי נ' מדינת ישראל

- 5.4.1 מקובלת עליי הפרשנות המוצעת בסעי' 16-22 לתגובת המשיבה, ולפיה
 הוראות סעי' 32(2) לחוק המע"מ וסעי' 7 לחוק מס קניה, בצירוף עם
 הוראות סעי' 1 לפקודת הפרשנות (הגדרת "ייבוא") והוראת סעי' 144 ו-
 153 לפקודת המכס – מלמדים על כך שמש לא ישולם בכניסתם
 החוזרת של הטובין לישראל, הואיל ונקודת המוצא היא כי המס שולם
בפעם הראשונה שנכנסו, וכל עוד לא הוכח תשלום המס, החיוב בו
 נוצר בכל כניסה מחודשת כאמור.
- 5.4.2 אמנם, החיוב במס קניה הוטל על ספינות, דוגמת הספינה דנן, בשנת
 2013, ודרישת התשלום נשלחה למבקש רק ביום 7.7.19.
- אלא שהספינה נכנסה ויצאה מישראל באותן שנים מספר רב של
 פעמים, אף לאחר תחילת ההליך דנן (ביום 8-13.10.19, כאמור בסעי' 1
 להודעת המשיבה מיום 26.1.20), ומשלא שולמו המסים קודם
 לכניסות אחרונות אלה – מהוות הכניסות האחרונות אירוע מס חדש,
 אף תוסיף כל כניסה לישראל ותהווה אירוע מס חדש **עד לתשלום
 המסים בידי המבקש**.
- על כן, אני סבורה כי חיובו של המבקש במס קניה ובמע"מ נעשה כדין, לא התיישן, ועל
 המבקש לשלמו.
6. חיובי הריבית על חיובי המס
- 6.1 בהתאם לדרישה מיום 7.7.19 (נספח ה לבקשה), בין יתר החיובים בהם חויב
 המבקש, נמצא גם חיוב בסכום של 9,398 ש"ח בגין ריבית.
- 6.2 בדיון מיום 24.11.19 ביקשתי מהמשיבה להבהיר בגין איזו תקופה בוצע חיוב
 זה, ובהודעתה מיום 26.1.20, הודיעה המשיבה (בסעי' 3) כי חישוב ההצמדה
 והריבית בוצע מתאריך אירוע המס האחרון – 3.9.16 – מועד הכניסה האחרון
 של הספינה לישראל (לפני 1.1.17), ועד למועד הפקת החיוב, בתאריך 7.7.19.

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 19-08-36865 וולנסקי נ' מדינת ישראל

- 1 בחקירת נציג המשיבה לפניי, אישר הנציג כי ביום 1.1.17 הועבר הטיפול בכלי
2 השיט ליחידה בה הוא עובד (כחוקר ברשות המיסים), וכי ממועד זה הוא פעל
3 לאיתור כלי שיט במרינת קישון –
4
5 י"ש. איך ידעת לשלוח למבקש הודעת חיוב.
6 ת. אני עשיתי בדיקה במרינה קישון בחיפה של כל כלי השיט
7 שנמצאים במרינה, הלכתי פיזית, עשינו תיעוד של כל כלי
8 השיט, אני אישית עשיתי. אז עשינו בירור במחשבים אצלנו של
9 כלי שיט שהגישו הצהרות ייבוא. בהתאם, מי הבעלים
10 הרשומים של כלי השיט ולפי זה אתה יוצר מיפוי של המרינה
11 ופונה לאנשים שלא שילמו מס.
12 ש. איך אתה יודע מי שילם ומי לא שילם מס על פי התיעוד
13 ואיזה תיעוד במערכת אתה מפנה אליו, האם פלט גבייה,
14 רישומים, על סמך מה.
15 ת. מי שהגיש הצהרת ייבוא היא מופיעה במערכות המכס. מי
16 שלא מופיע בגין אותו כלי שיט הצהרת ייבוא, אנחנו עושים
17 פנייה לבעלים ונותנים לו אופציה להוכיח ששילם את
18 המיסים. ישנם כלי שיט שבמקום הצהרת ייבוא קיבלו את זה,
19 את התשלום מיסים, כשובר תשלום, כמו המבקש כאן. לעניין
20 מערכת ההפעלה, זו מערכת המחשוב של רשות המיסים.
21 ש. האם על פי מערכת המחשוב של רשות המיסים אתה יכול
22 להראות שהמכס גבה מע"מ במהלך כל השנים לפני ה-1.1.17.
23 ת. בוודאי. אם הוגשה הצהרת ייבוא זה נרשם על היבואן"
24 (עמ' 5 ש' 23-33, עמ' 6 ש' 1-3).
25
26 מכאן, ששינוי מדיניות ברשות המיסים הביאה בשלהי שנת 2016 לשינוי האופן
27 בו נגבה מס מיבואני ספינות, כאשר לא נמצא טעם של ממש לכך שמאז שהחלה
28 היחידה בה עובד נציג המשיבה לפעול, ביום 1.1.17, ועד למועד בו נשלחה
29 דרישת תשלום למבקש, ביום 7.7.19, לא נעשתה כל פנייה אל המבקש.
30
31 מטעם זה, איני סבורה שעל המבקש לשלם ריבית עבור התקופה החל
32 מספטמבר 2016 (כניסתה האחרונה של הספינה לישראל לפני 1.1.17) ועד
33 למועד הדרישה, באשר העיכוב במשלוח הדרישה נובע משיקולים – שלא
34 הוסברו דיים – של המשיבה.
35 אני סבורה כי על המבקש לשאת בהפרשי הצמדה בלבד עבור תקופה זו (בסכום
36 של 1,699 ש"ח, כמפורט במכתב מיום 7.7.19), באשר הצמדת החיוב למדד
37 משמעה שמירת ערך הכסף, וכאמור – מצאתי כי היה על המבקש לשלם את
38 המסים שנדרש לשלם, אף היה עליו לעשות כן בזמן אמת (מע"מ – בשנת 2011,
39 מס קניה – בשנת 2013).

בית משפט השלום בחיפה

ה"פ 36865-08-19 וולנסקי נ' מדינת ישראל

6.6 עוד ביחס לחיוב המבקש בריבית אבהיר כי לא לעולם חוסן; אני סבורה כי
ככל שהחיוב במס ובהפרשי הצמדה שנוטר לא ישולם בידי המבקש עד למועד
שיקבע על ידי להלן, תתווסף לחיוב האמור גם ריבית, וזאת ממועד הדרישה
(7.7.19) ועד לתשלום המלא בפועל.

5

7. התוצאה

7

אשר על כן, ועל יסוד כל המפורט לעיל, אני דוחה את תביעת המבקש, למעט ביחס
לסכום של 9,398 ש"ח – חיוב בריבית, שלטעמי לא היה מקום לחייב את המבקש
בנסיונות כמפורט לעיל.

10

11

בשים לב למצב השורר במדינת ישראל בעת הזו, יתרת הסכום הנקובה במכתב מיום
7.7.19, בסכום של 82,692 ש"ח, תשולם ע"י המבקש עד ליום **31.12.20**, שאם לא כן
יישא סכום זה הפרשי הצמדה וריבית חוקית מיום 7.7.19 ועד התשלום המלא בפועל.

15

בשים לב לתוצאה ולאופן המקוצר יחסית בו נוהל ההליך, כל צד יישא בהוצאותיו.

17

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום

18

19

20

ניתן היום, י"ח תשרי תשפ"א, 06 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.

רויטל באום, שופטת